

Pingajua - 3

HIV:

Ulugiannatungit

Atuagait mitsânut HIV/AIDS Inuit nunalituKauvinginni

Pingajua - 3 – HIV: Ulugiannatungit **Atuagait mitsânut HIV/AIDS Inuit nunalituKauvinginni**

Allatausimajut 2000-mi ukununga
Pauktuutit Inuit AnnauKatigenginnut

PikKujausimajut adjiliugianga tamna allatausimajuk nunalituKaujunut
atuttausonguniammat pikKujitillugu Pauktuutit Inuit AnnauKatigengit.

kenaujangit sivullinginnut (ilanga 1-6) pisimajuk
InosiKatsianimmut Canadami kamajinginnut
ejatsatâttisiKattatunillu amma HIV/AIDS Pitâttailsininginnut
amma NunalituKait Pigiasiutigillugu Suliaginiattanginnut.

Isumagijaujut uKajait tapsumani atugatsami pijut allasimajumit
pisimangitangit InosiKatsianimmut Canadami kamajinginnit.

ISBN 1-894396-14-6

Matunga akKisuttausimajuk Alook Ipellie-mut
Allanguattiutinga Heather Campbell

KanuilingagiaKammangât akKisusimatsianingalu
Nortext Multimedia-kunut

Adjinginnik pijausot Inuktitut syllabics,
Labradorimiutitut Kablunâtullu.

Kaujigiallagumaguvit ugvalu tikisaigumaguvit
maunga uKasonguvutit:

ᐱᓄᓄᓄᓄ ᐱᓄᓄᓄᓄ ᐱᓄᓄᓄᓄᓄᓄᓄᓄᓄ

PAUKTUUTIT

Inuit Women's Association

Pauktuutit Inuit Women's Association

192 Bank Street

Ottawa ON K2P 1W8

Phone: (613)238-3977

Fax (613) 238-1787

E-mail: health@pauktuutit.on.ca

Website: www.pauktuutit.on.ca

TusakKauven nipligamâ?

Leetia paitsijuk

AjulikKâgani AIDS-mut pijaudluni 1992-mi, Leetia Geetah aiKattalautuk unuttumaginnut tachânettunut nunalituKauvinnut uKâlautiKagiattudluni ilinniatitsigiattudlunilu Inunnik mitsânut HIV/AIDS-Kanimmasinginnut. Sivungani jârini, kappiasunik AIDS-nik Kimaititsisimajuk nunanganik kamagijaunialidluni Kaujimangitaminut siKingattini. Taimâk pijaunik tasiunniKanalidluni pilluangugiamut AIDS-nut ilinniatitsigiamik puigujauniaganillu taimâk pisimanninga.

PiusiKanningagut piujukut inosiKasimanimmigut inosiKatsianikkulu, asingit Inuit tukisililauttut ulugiannatunik salakkumautigigiaKajattinillu HIV/AIDS-kut ilonnatigut. Leetia takutitsisongulauttuk ilonnatinik tavatuangugaluagutta asiangutitsisongujugut.

Ukausingit angajukKângata

Veronica Dewar

IsumajâgutiKammagikKunga mit-sânut inosiKatsianingit Kanuingi-ninginnulu Inuit. InosiKatsiatân-nik atugiaKavuk kamatsianimmik uvattinik, ilinnialuta sunanut ino-siKatsiaKattanimmik ammalu atu-giamik sunanut ilisaKattama-ngâta.

Ilonnatik nunalituKauvingit asinginni nunanni tatamimmagit-tut sutagga HIV/AIDS Kanimmas-et KimattautitsiKattamata sug-usinnik tiguagijaugiaKanalittil-ugit.

Unuttovugut tusasimajugut inikkâsimajanginnik Leetia

Geetah ap amma Kaujimagivu-nga imminik unuttugalannik. asinginnik Inunnik HIV-ngunigat-tamik Kanimmasittâsimajunik.

Unuttumaget Inuit tuKutausim-aligettut AIDS-kut. Kaujisim-alikKungalu kappianalittukut unutsivalliatuinnatut NunaK-akKâsimajut inosuttungit aittunattutâKattaninginginnik. Pituinnalugongituk sollu Kaujim-anginingit ugvalu ilagigumaKat-ualigamillonet, atammijulli su-nanut imminik-kamagitsiagia-mut.

Unuttumagiuvugut Kaujim-

ajut Kanuk pitsâtailingiamut imm-inik HIV-tâtailingiamut, ajudlulalit-tauk.

Tamakkua atuagait atugajat-tatit suliagiligunni igvit nunanni Kaujivalliagiagutigillugit kinakku-tuinnait Kaujigialet nalâgut. Nunavut kajusimajutsauvut iligiallagiaKajattinik amma sugu-sivut. Siagutsuanit piusigiKat-talauttatit Inuit Kaujimajut sug-iamut Kanuinianginimminik. HIV mânna sakKititsijuk salakkumau-timmik. Kaujimajattit suliag-illugulu tamanna salagigajat-tavut.

KaujijaukKujait

Nakummegattavut tamakkua Pigiasijaummat kati-mattiudlutik IlauKataulauttut:
Obed Anoe, Olive Binder, Roda Grey, Vinnie Karetak, Morty Iqqaqsaq, Elena Labranche, Roger Mannilaq, Louisa Ukaliannuk, Maggie Webb, Zipporah Ypma, tamânelaungipata suliagidlugu pijagettaugajalaungi-tuk. Nakummek allativut Todd Armstrong, aulatsi-jivut, Catherine Carry amma akKisuijivut allataujunik Veronica Dewar, Tracy O’Hearn amma Janet McGrath. Nakummek ablasângutitsiKattatut, Leonie Kunnuk Inuktitut syllabics amma Hilda Lyall amma Edna Winters Labradorimiutitut oKausinginnut. Nakummek unuluannut allât fifty nunalituKauvinnut Kimiggutillugit ilaKadlutik Dr. Brooks amma Dr. Angel Ottawa-Anniasiugvinganit ikajummagilaummata.

Sivungagut

Tamna saxinik-ilagelik pitalik uKausinik Kaujitsinimmut HIV ammalu AIDS. Taijangit ukua 1. *HIV/AIDS: Ukausingit*; 2. *Timippit Kanimmasinnut akigattuninga amma kamagijaun-ninga HIV-Kammangât*; 3. *HIV: Ulugiannatungit*; 4. *Kanimmasittâtailingiak HIV-mik*; 5. *Annait amma HIV/AIDS*; 6. *Aittunattuit Kanimmaset amma HIV*; Tamakkua atuagait atuKattangit Kaujitsijunit ununinginnilonnit HIV-mit piungilidjiusimanningit InoKatigennit sutagga ununingit atugasuaguttigik nalâgogajangit ammalu asiangusaina-matalu. UKâlaKatiKallutit paitsijimmik, inosiKatsianimmut suliaKattimik ugvalu ânniasiuutimik igvit nunalituKauvinni, saninnejuni nunanni ugvalu aullavigigiaKaKattatannut ininginni. Pauktuutit pannainilet atuinnguttigiamut ammalu saimmatitsigiamik Kaujisiutininik ununut inonikajunut HIV/AIDS-Kadlutik amma asinginnik pisogi-jammik kenaujaKaliginik.

HIV: Ulugiannatungit

Ulugiannatukkut piuset

HIV nutâgalammagik Kanimmasik ejanut akKitaugunnangituk. Taipsumani sivullipâmik sakKimata HIV-Kadlutik 1982-mi, ânniasituet Kaujigasualuttut kina ulugiannatuKammangât piungiliudjaugiamut. Ajulaugamik, Kaujimatsiagatillu taipsumani tamakkua ânniasituet uKâlautiKanalidlutik inunnik ulugiannatuKajunik. Taipsumanganit Kaujisimalittut tamakkua piusingitigit inuit ulugiannatunik sakKititsiKattanigit, nallinginnut ilaKatigeKataungikaluagunik.

Unuttugalait inuit suli uppigumajut kisiani ilanginnut inunnut ulugiannatukajuk HIV-tâgiambut. IppinianniKaKattatut Kanuinianginimminik tavatualli ulugiannanitsautitsitilluguli. Isumagilauguk.... HIV ejanut akKitaugunnangituk.

KagitaKangituk... IkKasungituk nallinginnut ilingagaluaguvit.

HIV Kanimmasiungituk kisiani angutik angutimmik ilaKasonut, ejalukat-tomatsainatunut ugvalu siKingamiunut. HIV nagvâtausimajuk nanituinnak silatsuami tuKutsiKattatullu kinakkutuinnanik inunnik.

Piunippâk pisogigajattavut uvattinut nunalituKauvittinullu iligiallamagilluta mitsânut HIV/AIDS-nullu. Tukisivallialugit HIV/AIDS-lu, sollu pijauttailigajakKugut nalligijavullu ait-tutauttailigiammik.

**HIV-nginna kappianaluadlatuk
Kujanâtuinnagianga!**

Paigitsianik uvattinik: Pingasut ukua atullugit

Sivullia

Ilnnianik mitsânut HIV ammalu piousiuKattatunik ulugiannatukkut tamna sivulliutituinnak.

kingullia

kingullia isumagillugu uvagut ulugiannatukkut pusiKagajannitinik. **AIDS-na imminik pitâttailigiamut isumajâgutitsak.** Uvagut Kaujimajutovugut pitâttailigiamik HIV-mik. Tamatta Kaujimatsialuta mitsânut Kanuk pilimangâtta ammalu piousigijauKattatunik nunalituKauvittini.

Pingajua

Pingajua immaKâ uKumainippauvuk ilonnanginni. Sujaugialik. Ilanganiuluak, inuit asiagungâk ilanginnik piousittâgialet Kanimmasittâtailigiamut HIV-mik.

Atuaguk Sitamanga tamakkunani atuaganni, *Kanimmasittâtailigiak HIV-mik*, tukisitsialugu.

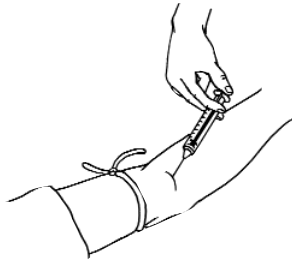
Piulidligajattuk ilinnik. Nalâgut uKatsialutit imminik pillugu piousigiKattatait.

Igvit ikKanammagikKutit ilagijaudlutit nunalituKauvinni. Inonnet ivlinammagimmat. Ulugiannatukkut pinnagu kappiasutualiguvit.

Nalunangitunik Kaujigit ammalu asiagungâk sakKititsilutit!!!

HIV-tâgajangilatit ukunangat:

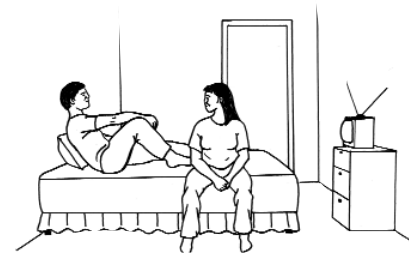

- aummik tunidjiguvit;
- auttâtuttauguvit ânniasiugvimi;

- Kugvikut;

- illumeKatiKagaluaguvit
tapsumanitsainak illumi
ilaKallutit HIV/AIDS-limik;

- tutigaluaguvit
HIV/AIDS-mik;

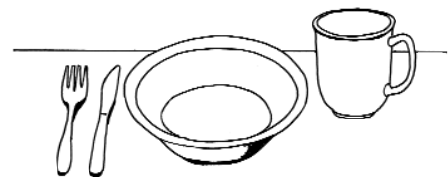

- kuninnikut,
iKitsinikkut;

- attuinikkut,
akKitiginikkut;

- tapsumingatsainak
pugutamik atunnik ugvalu
nillaujamik atuKatiKannik
inummik HIV/AIDS-mmik;

- Kuigiattuvimmik tapsumingatsainak
atunnik HIV/AIDS-linnut atuttaujumik;

- puidjugiattuvinut;

- nigiKatiKannik HIV/AIDS-linnik.

Ulugiannatuk

HIV-mik aittutaugajak Kutit ugvalu tunitsigajak Kutit kinamut sollar:

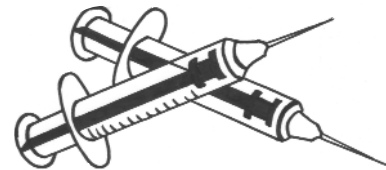

■ ilakaguvit pommik atunnak;

■ ilagennik Kanikkut pommik atungikuvit ugvalu
kigutiligijauulluni kamagijautsiagutinganik atungikuvit;

■ kapputikut tapsumingatsainak
atukatikaguvit sunamut,
allanguaviullutillonet;

■ annauguvit HIV-Kallutit, tunigajattait nutagannut;

■ annauguvit HIV-Kallutit amma amâmattisillutit nutagannik;

■ kilisimaguvit ugvalu kilisimappata amittit
timippit amingita imangitigut HIV-Katillugit.

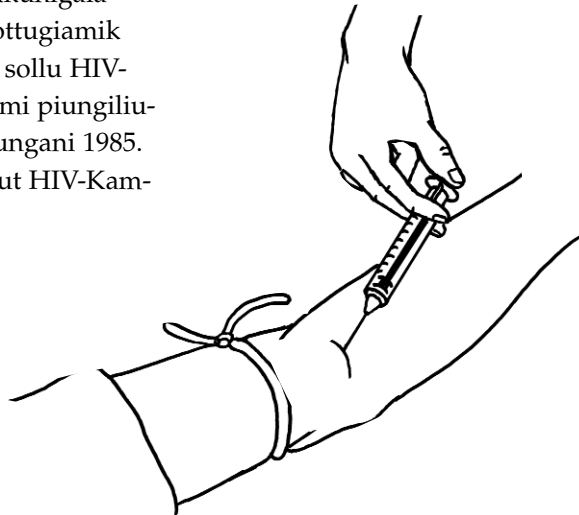
AuttâviuKattatut

Inuit sivogaKattatut aittutauniagasugidlutik HIV Kanimmasinganik aummik tigusigviugamik tunitsigamillonet Kanga pilattaugiaKaligamik. UlugiannatuKangilak aittutaugiamut HIV-mik tunitsinikkut tunitsiviunikkulonnet aummik.

Sivungani 1985, anniasiutet Kaujimatsialaungitut pidlugit HIV/AIDS-lu. Akunigalammagik Kaujigasualauttut Kanuk ottugiamik aummik ugvalu aup piKutinginnik sollu HIV-Kammangâta. Ilangit inuit Canadami piungiliudjausimalauttut auttâtaunikkut sivungani 1985. Mâna ilonnatit aut ottutauKattalitut HIV-Kam-

mangâta. Auk ottutaummat pitaKannimut HIV-mik tamna atuttauKattangituk Kanullonet.

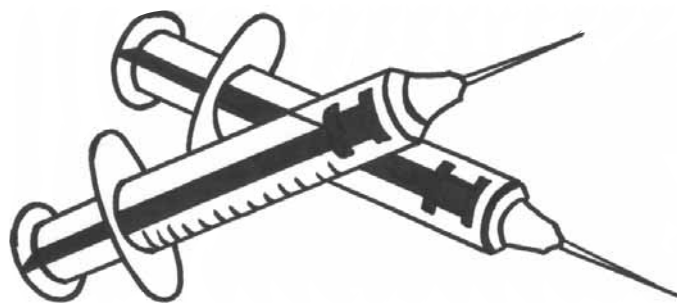
Asingit aut amma aup piKutingit kamagijauKattatut naluniangimait Kanuinginingit. Sollu suli sivogaguvit auttataugiaKannimut, oKaudjugajakKutit igvit ânniasiutinnik paitsijimillonet.

kapitsiutimmik tapsumingatsainak atuKatiKannik

AkunimmagiulikKuk, inuit isumaKasimann-inginnik tamakkuninga atunnik ejalukannik kapotikkut aittuigajanninganik HIV/AIDS-lu. Ahammarik, kapitsiutinik atuKatiKannik suna-

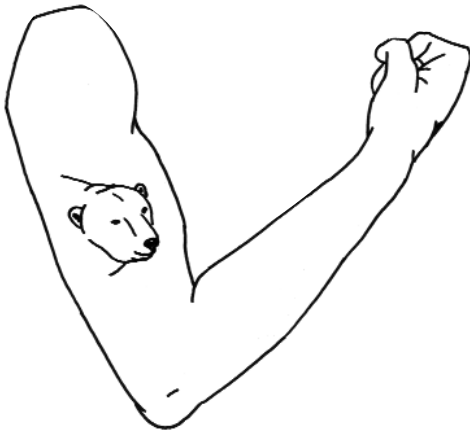
mut taimâk ulugiannatukkut atugajakKutit HIV-tagiamut. AtuKatiKajutsaungilatit kapputinik sunatuinnakut Kanullonet.

HIV Allanguattaunillu

Sunainna allanguattauneng?

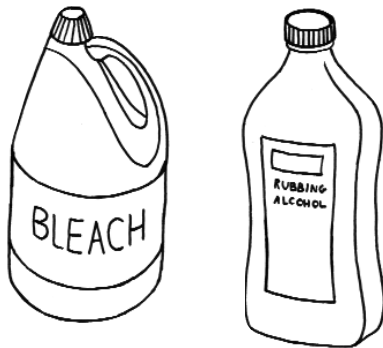
Allanguattaunik tukilik pukKainimmik inkimik uvinippit iluanut pejattaugunnaniagunnaitillugu allanguattanga.

Allanguattaauvet

Sollu ailiguvit allanguattaavimmut allanguattaugiattulutit amikkut, naluniannak tamakkua mikKutingit atuniattangit timinnut "igijausongunianinginnik" pijageguni. Imusimatsiajutsaujut ammatausimangitunik kapputinik, salummasatsiasimajumi imotinni, taimâk nalunianginavit atutausimangininginnik asinnut. Apigillugu tamna niugvimettuk takutillutit kapitsotunik **sivungani** pigiasikKâtinnagu allanguanimmut. Sollu Kunuppat, aisonguvutit asianut allanguavimmut.

Kangatuinnak kina allanguattaupat auk pejanittuk uvinikkut. Auk amma nipisongummat mikKutinnut atuttanginnuti iliukKailppat iluanut uvinippit.

Angiggami allanguattauningit

Sollu allanguaguvit imminik atuniakKutit salummasaigiagutimmut mingualugu uvinet allanguaviginiattait. IkKanammagittuk amma salummasaillutit mikKutinginnik salummasaigiagutimmut ugvalu javeximut piungiliudjaunianginavit. Ilanganiuluak ilaKatiget inuit kajusiKattatut allanguaKatigegiamut atautsikut. Kaujimatsialutit nammatunik mikKutiKannimik taimâk tamaita tamânejut namminimminik pitaKaniammata.

Atuniagasi tapsumingatsainak mikKutimmik asittilu. Sollu nallisi HIV-mik aunganettuKappat Kaujimagani, aittuigajattuk ilonnainut allanguattaunut tamakkuninga mikKutinnik atulluni. Unuttuit asingit Kanimmaset, sollu tingullusinnik, ejanut akKitaugunnangituk piungilititsisok tingunnik, aittotiugajattuk taimatsainak. Kaujigiallagumaguvit mitsanut tungullusinniup, atuaguk Sâtsinga tamakkunani atuaganni, *Aittunattuit Kanimmaset amma HIV.*

killatâttuinik

Unuttumaget inuit uvlumi timimmigut killatâttui-Kattatut. IkKanangituk nanemmangât kajusigvigijanga timinni killatanga, aunâniattuk, taimaimmat ikKanammagikKuk asittit atusimangingit mikKutimmik atugasuattanik sivulliudlutik.

Kaujimsiatunut killatâttaunik

Sollu niugviliagasuaguvit killatâttaugiattulutit timikkut, apigisonguvutit nallia killatâttuini-ammangât takutitsilunilu mikKutimmik atuniat-taminik. Imusimajutsaujuk ammatausimagatik, salummasattausimajumi imotimmi, taimâk Kaujitsianiagavit asinnut atuttausimanginganik. Ilnnagalattik niuvigvet killatâtitsiKattatut atuKattatut igiukKatausonik. Sollu taimâk piKattapata, ulugiannangilak HIV-tâgiamut killatâttauliguvit.

Angiggami killatâttaunik

Sollu igvit ugvalu igvit ilannâtilu kajusiutiKaguvit killatâttiKataigegiamut, ikKanammagikKuk **atugiamut asianik** mikKutimmik tamainnut allanguattaujumut.

IkKanammagikKuk Kaujimsiagiamut asinnut atuttausimanginganik atuttait mikKutik.

Nanituinnak ejalukattomanik

Nanituinnak ejalukattomanik atugiiallagiaKas-ongummijut mikKutinnik atuttaugumappata taijaujunik "kapputigut esinnik". Inuit atuKattatut kapputigut sollu atuttisiKattatut tapsumingat-sainak mikKutimmik asimminit kinakkunit. Sollu atuKattaguvit kapputigut atuKatiKajutsau-ngilatit kapputinik.

Atuttaumata nanituinnak ejalukait, piluat-tumik kapputigut nanituinnak ejalukait isum-agijauluaKattatut siKinganettunut uKumaigut-iuluanninga. Unuttumaget Inuit aullaKatatut ugvalu inoKattatut siKingatini. Ilangit atugiasisot kapputigut ejalukannik, ulugiannaluaniaalittilugit aittutaugiamut HIV-mik. Inuit atulittut nanituin-nak ejalukannik utigajammijut tachamut utim-magillutik niuggutuinnalutillonet.

Atunnik nanituinnak ejalukanginnik sunatu-innanik kappianattuk sunatuinnanut. ikKuma-tsiagiaKavutit aittutaunianginavit HIV-mik. Inuit atuKattatut ejalukannik kajusiutiKannisauK-

attatut ulugiannatumut sutagga isumangit aulalu-adlalimmata.

Unuttuit nanituinnak ejalukait pitsatuniKam-magittut inuit tamakkua atujut "nukKagunna-ngisot". Kanga kina nukKagunnagunnaipat nani-tuinnak ejalukanginnik pigumagiiallagumanim-mut ejalukannik sangiluadlalimmat sunamullonet agviataugunnangiKattatut pitâgumalimmat.

Sollu atugiialliguvit nammininnik mikKut-innik, salummasaitsialutit nammatumik. Atu-atsilutillu Kaujimautinik Sitamanga: *Kanimmasitt-âtailigiak HIV-mik*

Anânammit nutagammut

Sollu annak "HIV+" siKappat (HIV-Kajuk aummini) amma pitsatâniadluni, ulugiannatâniadluni tunitsigajanninga HIV-mik nutagamminut. Ilangani ejanut akKitaugunnangituk Kanimmasik tunijausok nutagak suli anângata illianganetil-lugu. Ilangani ejanut akKitaugunnangituk

inolinningani

amâmattitaudluni

Ilonnatik pitsalet annait ottutaugiamut ottuta-ujutsauvullu HIV-Kammangâmmik nutagatsalim-mut kamagijaugiattugunik. **Sollu nutagatsaK-aguvit, piunippâk kajusiutigigajattait ilinnut nutagatsanullu ottutaullutit HIV-Kammangâppit.** Tagvainauluak annak Kauji-ppat HIV+ Kanniminik nutagatsaKadluni tag-vainauluak pigiasisok ejattomagiamik nukKatigas-uallugu HIV piungiliudjigianganut nutaganganik.

Kanimmasik tunijausok taipsumani nutagak nagvâtaugasuattillugu.

Anniasiutet Kaujimatsiangitut summat ilangit nutagait inoligamik HIV+ Katillugu anâ-nanga aittutauKattatut ejanut akKitaugunnangi-tumik Kanimmasimik amma ilangit aittutauK-attatinngit. Mitsâni 25 - 30 tamainnit 100 nuta-gannit inolijut HIV+ Katillugu annak inoliKattatut HIV-Kadlutik. Nutât ejalukait (ejait/ejagait) tuni-jausot pitsalimmut annamut sollu taimâk aittuita-uttailigajakKoninga HIV-mik nutagamminut. kisimik akungani talimait tamainni 100 nutagait inoliKattatut annanut tigusiKattatunut AZT (HIV-mut ejak) inoliKattatut HIV-Kadlutik, tamna annak inosiKatsiapat inosiKatsiangipallonet.

Taimaigaluattillugu amâmattisinik piujommag-iuvuk nutaganganut, annaili HIV-let amâmattisi-jutsaungilat. Pitâgajattuk nutagak aittugianga HIV-mik amângata immunganit sollu anângata HIV+-Kappat. Tamanna amma piuluagajammijuk, piluattuk pitsaKaguni annak, ottutaugiaKanninga HIV-Kammangât.

IlagenniKagumalluni ilukKuset

Taimaigaluatillugu ilagennik Kanuingimagittuk piusinginni inuit takutitsigiamut ippiniagusimminik, uKumaittumagik unuttunut inunnut oKâlautigigianga. Inuit ilaKaKattatut unuttukut sunatigut ammalu adjigengitutigut pigumajamigut. Sollu, angutet pannaanaisimavimmedlutik akunialuk ilaKasongujut asimminik angutimmik sollu angutituinnanik ilaKasongugaluagunik ugvalu annamik angutimilonnet ilageKatiKasongugaluagamillu.

Ilonnagalattik inuit, tamaita angutinnik annanillu ilagenniKaKattatuk amma angutik

angutimmik kisiani, HIV-Kadluni aittutausimajuk pitsâtailigutiKagani (ilaKasimajuk poKagani).

IlagenniKagumalluni ilukKusik atugiallaKattatut ilanginnik timiup imanginnik, tukungali sollu kinakiak ilagijait HIV-Katillugu, ulugianna-gajattuk attugunni. Kanuinianginavit ilagenniKaninnut agviagutimmik akunganut ilipsigiaKavutit aittutauttailiniaguvit imanginnut ilagijappit. Tamanna nutângungituk isumagijak. Inuit atusimallittut ponnik agviagutinnik Kanuiniangimata nutagatsalet akunimmagik.

Atuaguk sitamanga tamakkunani atuaganni Kaujigiallagumaguvit Kanuiniangitutit imminik.

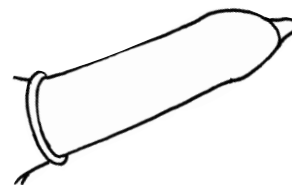

kuninniak

Ulugiannagalâtuinnatuk aittutaugiamut HIV-mik kuninnianikkut. Nuvaujak Kanittini nammatumik HIV-Kangituk aittuigiamut asittinik. Sollu auKappat igvit ilagijappilonnet Kaningani kuninnialutik aittuigajakKoKutit HIV-mik aummit, piluattukut sollu kilisimaguvit ânniaKaguvillonet Kaninni.

Ilagennik

Ilagennik pigiasittisiKattavuk tamainnik inonnik ulugiannatumut aittutaugajannikut HIV-mik. Ulugiannatuk piKattatuk atuKatigeligamik timiup imanginnik ilagennikut. Ilonnangagut ilagennik KitsuaniKaKattatuk ugvalu kiligaladlugulu illiap ilua, nuluk ugvalu usuk. Takutsautinnagit kilisimajut aunâgatik ânniagatillonet, tavatualli tamakua kilisimajut iluanottisisot HIV-mik igvit timinnut.

Sollu ilagenniKaniaguvit **atugiaKavutit pom-mik**. Amma ikKanammagittuk KaujimagiaKavutit Kanuk pok ilijausongummangât Kanuk pejau-songummangâllu pitsialutit. Kaujigiallagumaguvit Kanuk atugiamik ponnik, atuatsigit Sitamangani atuagait, *Kanimmasittâtailigiak HIV-mik*.

Ilagennik Kanitigut

Ilagennik Kanitigut (miluannik, alupânnik) ilagennik aippanga atummat Kanimminik pivalliatitsidluni aippangata usunginnik. Ilipsidluni usungannik Kanimminut ugvalu atudluni uKamminik pivalliatitsidluni illiap pânganik itinganillonet.

Tamât sunamik nigigatta ugvalu salummasaigutta kigutittinik kiligalâKattavugut iluagut Kanitta. Tamakkua kiligalâsimajut upKuingâjut itisonguniammat HIV atullugit iluanogiamut timipta. Sollu Kapak ugvalu illiap imangit ilu-

IlaKagani imminik attuagalattuk nalikkâtigut

IlaKagani imminik attuagalannik nalikkâtigut (aggaminik atulluni, tikimminik asinginnilu atuluni) ilagennik atullutit agganik pivalliatitsigiamut usunginnik asippit ugvalu imminik.

■ Imminik

IlaKagani imminik attuagalattuk nalikkâtigut, pinguagidluni imminik usumminik, aittutau-gunnangituk HIV-mik. Unuttunut inunnut, piusituinnak, Kuviagidlugu imminik pinguagidluni. Ilangit uppituit maligatsalet mitsânut pinguanikkut imminik usumminik. Isumagigajattatit maligatsangit sunaumangâta sivungani ilaKannak imminik attuagalaliguvit nalikkâtigut.

anoppata Kaniup ulugiannasigajakKuk HIV iluanogajanninganik timipta.

Sollu ilagenniKaniaguvit Kanitigut piunippaugajattuk ilipsilutit pommik akunganut igvit aippaginiattailu. Atullugit Sitamanga atuaganni, *Kanimmasittâtailigiak HIV-mik*, Kaujigiallagumaguvit mitsânut Kanuingitukkut ilagennik Kanitigut.

■ Ilagennik

Atullutit tikinnik ilanginnilu pingualutit ilagijappit usunginnik aittunattutâtisigajattuk HIV-mik sutagga attuigajagavit timingata imanginnik. Aggavut tikivullu kilisimanniKatsainatut tamât. Tamakkua kilisimajut HIV-mik potsisot timittinut attuipata aukkut ugvalu timitta imangitigut kinamit KanimmasiKappat.

Sollu attuagalaniaguvit asinnik, piulugajakKuk atuguvit salumasonnik aggajânik Kanuiniangimânnik aggatit ilagejappit timingata imanginnit.

Panittukut ilagennik

Panittukut ilagennik sollu ilagejok ilagenniKagatik. Maggok ilagek attuadlutik, usingagatik usingadlutillonet. Timiup imangit HIV-let itiajan-gituappata timimmut kilisimaningagut Kitsuas-imanningagulonnet, taimâk panittukut ilagennik Kanuingilak.

Ulugiannatut suliaKadluni

Ilanginnut inuit, suliagijangit aittunattutâgutigigajattangit aukkut imangitigullonet timiata. InosiKatsianimmut suliaKatingit, ânniasietet, paitsijet amma nunalituKauvinni inosiKatsianimmut sulialet akulaittumik ikKaiKattatavut. Ilangani sakKijuKaKattavut suliaKadluta attuigiamut aummik imanginnilonnet timitta. Sollu pinguagalat-tuni, pinasuagiattusimadluni, oganniadluni, ugvalu apKuidluni ojummik, kinakiak kilisok amma nukKatitsigasuagiaKanialittitutit aunân-ninganik. Pikallanik sakKisot. **PijuKasonguvuk kinakiak aittutaugianga HIV-mik tamaijuKappat sakKilautsimatsiangituk.** Nalunangilak, atausitunnak kisimi tapsutunak Kaujimajujuk Canadami. Ugvasialugit aggatit sollu kinaup aunganik

attuiguvit timingatalu imanginnik HIV-mik aittunattutâgajanginitsaugajattuk timippit iluanut. Sollu salummajonnik aggajâKaguvit, atillugik attuiKânak aummik aunâjumi.

Sollu apigigumaguvit ugvalu ippiniaguvit suliagijait aittunattutâniagasugigunni, atuatsisonguvutit Sitamanganik atuagait, *Kanimmasittâtâiligiak HIV-mik.*

Kaujisiutigiallanik mitsânut HIV/AIDS
Kanimmasinginnut, atuatsisonguvutit aippanganik
atuagammik tapkunani, oKautillugu anniasiugvik
ugvalu inosiKatsianimmut ininginnut
nunalituKauvinni, ugvalu uttulutit ukuninga:

Kagitaujakkut

Health Canada
(InosiKatsianimmut Canadami)
www.hc-sc.gc.ca/aids.htm

Canadian AIDS Treatment Information Exchange
(Canadalimâmi AIDS-nut Anniasiutinginnut
Kaujisiutingit)
www.catie.ca

Canadian Aboriginal AIDS Network (Canadalimâmi
NunaKakKâsimajut AIDS-nut Kaujisannik)
www.caan.ca

Canadian HIV/AIDS Legal Network (Maligatsatigut
Kaujisannik)
www.aidslaw.ca

AkiKangitit fonnivet

Ikajuttauvik fonnik amma AIDS Kaujigumannik
(Western Arctic) 1 (800) 661-0844 ugvalu
920-2121 (Yellowknife) sepamit aifamunut unnusa

Nunavut AIDS Kaujigumannik
1 (800) 661-0795 ugvalu 979-0520 (Yellowknife)
sepamit aifamunut unnusa

Comité des personnes atteintes du virus d'immun-
odéficience humaine du Québec
1 (800) 927-2844 (Montreal)

Newfoundland and Labrador
AIDS katimattigut

